ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΤΟΥΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

1. Σκοπός και Προσδοκώμενα Αποτελέσματα της Πτυχιακής Εργασίας (ΠΕ)

Με την ολοκλήρωση της ΠΕ, οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται να έχουν ασκήσει τις δεξιότητές τους όσον αφορά τους εξής τομείς:

(α) βιβλιογραφική ανασκόπηση,
(β) διατύπωση ερευνητικού προβλήματος με τη μορφή ερωτημάτων ή/και υποθέσεων σε μια συγκεκριμένη θεματική περιοχή χρησιμοποιώντας τις γνώσεις που απέκτησαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους,
(γ) επιλογή, σχεδιασμός και εφαρμογή ερευνητικών μεθόδων,
(δ) συλλογή, επεξεργασία και παρουσίαση δεδομένων,
(ε) συγγραφή ερευνητικής μελέτης ή παραγωγή ερευνητικού καλλιτεχνικού έργου,
(στ) αποτύπωση με κριτικό πνεύμα των αποτελεσμάτων της έρευνάς τους υπογραμμίζοντας τη συνεισφορά τους στο επιστημονικό γίγνεσθαι,
(ζ) τήρηση του κώδικα δεοντολογίας στην ακαδημαϊκή έρευνα.

2. Ανάθεση της Πτυχιακής Εργασίας

1. Στο πρώτο εξάμηνο σπουδών και σε ειδική εκδήλωση γίνεται ενημέρωση των φοιτητριών/τών αναφορικά με τις υποχρεώσεις τους για τη λήψη πτυχίου, όπου ενημερώνονται και για την ΠΕ.

2. Οι φοιτήτριες/φοιτητές του 4ου έτους έχουν την δυνατότητα εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας (ΠΕ), η οποία συμμετέχει στο σύνολο των διδακτικών μονάδων του ΠΠΣ με 18 ECTS.

3. Στην αρχή του 7ου εξαμήνου οι φοιτήτριες/φοιτητές που προτίθενται να εκπονήσουν ΠΕ πρέπει να απευθυνθούν σε διδάσκοντα του ΤΠΔΜΒ και να υποβάλουν γραπτή ερευνητική πρόταση. Το κείμενο αυτό, ενδεικτικής έκτασης περίπου δύο σελίδων, περιλαμβάνει τον γενικό σκοπό της έρευνας και ένα αδρό περίγραμμα του μεθοδολογικού σχεδιασμού με το αντίστοιχο χρονοδιάγραμμα. Δίνεται η δυνατότητα η ΠΕ να ανατεθεί μέχρι και σε τρεις (3) φοιτήτριες/φοιτητές, σε θέμα που αποφασίζεται σε συνεργασία με τους/τις Επιβλέποντες/Επιβλέπουσες.

4. Οι φοιτήτριες/φοιτητές οφείλουν να υποβάλουν σχετική αίτηση στη Γραμματεία του ΤΠΔΜΒ, το αργότερο έως τις αρχές Δεκεμβρίου του εκάστοτε ακαδημαϊκού έτους. Με την αίτησή τους, ζητούν από τη Συνέλευση του Τμήματος την έγκριση εκπόνησης της ΠΕ, προτείνοντας και τον τον/την Επιβλέποντα/Επιβλέπουσα της ΠΕ.

5. Με απόφαση της Συνέλευσης του τμήματος δημιουργούνται Τριμελείς Εξεταστικές Επιτροπές των εγκεκριμένων ΠΕ που αποτελείται από διδακτικό προσωπικό του Τμήματος ή άλλα μέλη διδακτικού προσωπικού του ΠΘ όπως ορίζει ο νόμος (συμπεριλαμβανομένου/ης του/της Επιβλέποντα/Επιβλέπουσας).

6. Κατ' εξαίρεση μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, είναι δυνατή η εκπόνηση ΠΕ υπό την επίβλεψη μέλους ΔΕΠ άλλου Τμήματος του Π.Θ., εφόσον το θέμα έχει σχέση με τα γνωστικά αντικείμενα του ΤΠΔΜΒ και δεν υπάρχει μέλος ΔΕΠ του Τμήματος που θεραπεύει το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο. Στην περίπτωση αυτή, τουλάχιστον ένας Συνεπιβλέπων ή μία Συνεπιβλέπουσα πρέπει να είναι μέλος του ΤΠΔΜΒ.

7. Κάθε Επιβλέπων ή Επιβλέπουσα μπορεί να επιβλέπει την πορεία υλοποίησης έως και πέντε (5) ΠΕ.

8. Το θέμα, η έκταση, το περιεχόμενο, η βιβλιογραφική θεμελίωση και η διάρθρωση της ΠΕ καθορίζονται από την/τον επιβλέπουσα/επιβλέποντα σε συνεννόηση με την/τον φοιτήτρια/φοιτητή.

3. Εκπόνηση της Πτυχιακής Εργασίας

1. Προϋποθέσεις για την εκπόνηση ΠΕ από τον κάθε/μια φοιτητή/φοιτήτρια είναι:

(α) Να έχει εκπονήσει τουλάχιστον 2 γραπτές εργασίες (paper) στο πλαίσιο των μαθημάτων στο ΤΠΔΜΒ.
(β) Να γνωρίζει Αγγλικά σε επίπεδο Β2 και ανώτερο.
(γ) Να έχει γίνει δεκτός/η από τον/την επιβλέποντα/ουσα διδάσκοντα/ουσα.

2. Χρονική διάρκεια και πραγματική απασχόληση φοιτητών

Η εκπόνηση της ΠΕ πρέπει να γίνεται με συνεχή, εντατικό και οργανωμένο τρόπο**,** ώστε να επιτυγχάνεται η καλύτερη αξιοποίηση του χρόνου τόσο του/της φοιτητή/φοιτήτριας όσο και του/της επιβλέποντος/επιβλέπουσας. Ως χρονική διάρκεια της εκπόνησης της ΠΕ υπολογίζεται η περίοδος από **την έγκριση της αίτησης για εκπόνηση ΠΕ από τη Συνέλευση του Τμήματος μέχρι** τη συγκεκριμένη ημερομηνία υποστήριξης της ΠΕ η οποία ανακοινώνεται από την γραμματεία του Τμήματος και που δεν δύναται να είναι μικρότερη από το χρονικό διάστημα των έξι (6) μηνών.

Η συγγραφή της ΠΕ θα γίνεται σύμφωνα με τις Οδηγίες Συγγραφής ΠΕ που ακολουθούν.

4. Παράδοση και Εξέταση της Πτυχιακής Εργασίας

Μια ΠΕ θεωρείται περατωμένη όταν μετά από σύμφωνη γνώμη του/της επιβλέποντα/επιβλέπουσας συνταχθεί και παραδοθεί στις ημερομηνίες που ορίζει η γραμματεία του ΤΠΔΒΜ.

Η προφορική υποστήριξη των ΠΕ γίνεται εντός της διάρκειας των εξεταστικών περιόδων του χειμερινού εξαμήνου, του εαρινού εξαμήνου και του Σεπτεμβρίου. Η ακριβής ημερομηνία ορίζεται κατόπιν συνεννόησης της φοιτήτριας/του φοιτητή με τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής. Προϋπόθεση για τον ορισμό ημερομηνίας εξέτασης αποτελεί η προηγούμενη κατάθεση της ΠΕ (σε ηλεκτρονική μορφή) στον/στην Επιβλέποντα/Επιβλέπουσας και στα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής, το αργότερο μέχρι την ημερομηνία έναρξης της εξεταστικής περιόδου. Η υποστήριξη της ΠΕ γίνεται σύμφωνα με τις Οδηγίες Παρουσίασης της ΠΕ που ακολουθούν:

1. Οι ΠΕ υποστηρίζονται δημόσια από τις φοιτήτριες και τους φοιτητές στην Εξεταστική Επιτροπή σε ημερομηνία που ανακοινώνεται από τη Γραμματεία του ΤΠΔΜΒ εντός της εξεταστικής περιόδου. Η υποστήριξη είναι ανοιχτή στο κοινό και την παρακολουθούν τόσο τα υπόλοιπα μέλη ΔΕΠ όσο και φοιτήτριες και φοιτητές του Τμήματος.
2. Η προφορική υποστήριξη της ΠΕ περιλαμβάνει σύντομη (διάρκειας περίπου 10') παρουσίαση των ερευνητικών στόχων, του μεθοδολογικού σχεδιασμού και των πορισμάτων της έρευνας από την φοιτήτρια/τον φοιτητή που καλείται επιπλέον να απαντήσει σε ερωτήσεις που μπορεί να υποβάλουν τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής.
3. Μετά τη δημόσια υποστήριξή της, η ΠΕ αξιολογείται από την Εξεταστική Επιτροπή. Ο βαθμός της ΠΕ καταγράφεται σε πρακτικό εξέτασης, το οποίο συντάσσεται και υπογράφεται από τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής με την ολοκλήρωση της προφορικής υποστήριξης.
4. Στην περίπτωση που η Εξεταστική Επιτροπή προτείνει αλλαγές μικρού εύρους με τυχόν διορθώσεις που απαιτούνται για τη βελτιστοποίηση της ΠΕ η φοιτήτρια ή ο φοιτητής έχει την δυνατότητα για εκ νέου κατάθεση της βελτιωμένης ΠΕ στην Εξεταστική Επιτροπή με την ενσωμάτωση των προτεινόμενων διορθώσεων/αλλαγών εντός του διαστήματος των επτά (7) ημερών από την ημερομηνία της δημόσιας υποστήριξης.
5. Ο/Η επιβλέπων/ουσα ενημερώνει τη Γραμματεία του ΤΠΔΜΒ για την περίπτωση ΠΕ η οποία χρήζει επιπλέον διορθώσεων-αλλαγών και την εκ νέου κατάθεση της ΠΕ στην τελική της μορφή. Στην περίπτωση αυτή η Εξεταστική Επιτροπή συνεδριάζει εκ νέου και καταθέτει τη βαθμολογία στη Γραμματεία.

6. Με την κατάθεση της βαθμολογίας εκ μέρους της Εξεταστικής Επιτροπής η φοιτήτρια ή ο φοιτητής έχουν υποχρέωση κατάθεσης ενός αρχείου της ΠΕ σε ηλεκτρονική μορφή τόσο στη Γραμματεία του ΤΠΔΜΒ όσο και τη Βιβλιοθήκη του Π.Θ., σύμφωνα με τον οικείο κανονισμό.
7. Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ΕΠ858, ο/η φοιτητής/τρια έχει δικαίωμα υποβολής της πτυχιακής εργασίας, με τις διορθώσεις που θα του υποδείξει ο/η σύμβουλος/καθηγητής/τρια, σε τρεις συνεχόμενες εξεταστικές περιόδους.
   Στην περίπτωση που δεν εξεταστεί καθόλου ή δεν εξεταστεί επιτυχώς στο διάστημα των τριών συνεχόμενων εξεταστικών περιόδων, τότε θα πρέπει: (α) να επιλέξει τρία μαθήματα επιλογής 6 πιστωτικών μονάδων έκαστο αντί της ΠΕ ή (β) να αλλάξει θέμα πτυχιακής εργασίας και επιβλέποντα. Σε κάθε περίπτωση, για την όποια επιλογή απαιτείται και προηγείται η σύμφωνη γνώμη της συνέλευσης του Τμήματος.
   Στην περίπτωση που δεν εξεταστεί καθόλου ή δεν εξεταστεί επιτυχώς στην πρώτη, είτε στην πρώτη και στη δεύτερη εξεταστική περίοδο, έχει τη δυνατότητα να επιλέξει τρία μαθήματα επιλογής 6 πιστωτικών μονάδων αντί της ΠΕ. Σε κάθε περίπτωση απαιτείται και προηγείται η σύμφωνη γνώμη της συνέλευσης του Τμήματος (61/31-05-2023, θέμα 4.5).

5. Κριτήρια Αξιολόγησης της Πτυχιακής Εργασίας

Η ΠΕ δύναται να εκπονηθεί με 2 εναλλακτικούς τρόπους:

● Θεωρητική εργασία: από 5000 έως 6000 λέξεις, εκτός βιβλιογραφίας και υποσημειώσεων.

● Ερευνητικό/καλλιτεχνικό έργο, συνοδευόμενο από θεωρητικό υποστηρικτικό δοκίμιο με εύρος 3000 έως 4000 λέξεων, εκτός βιβλιογραφίας και υποσημειώσεων.

Η βαθμολόγηση των πτυχιακών εργασιών γίνεται με βάση τα ακόλουθα γενικά κριτήρια κατά σειρά σπουδαιότητας :

α. Στοιχεία πρωτοτυπίας.

β. Βαθμός επίτευξης των προδιαγραμμένων στόχων.

γ. Αρτιότητα κειμένου.

δ. Προφορική παρουσίαση.

ε. Επιμέλεια και εμφάνιση.

Ειδικότερα, τα κριτήρια αξιολόγησης και το εύρος βαθμολόγησης εκάστου, με άριστα το 100, που αντιστοιχεί σε τελικό βαθμό 10, παρουσιάζονται στους κάτωθι Πίνακες.

Κριτήρια αξιολόγησης Θεωρητικής ΠΕ

Κριτήριο	Βαθμολογία ανά κριτήριο
<u>Έρευνα</u> ● Σαφήνεια αντικειμένου και στόχων. ● Σαφήνεια στην περιγραφή και την παρουσίαση του θέματος. ● Συσχέτιση στόχων με συμπεράσματα.	1-15 %

<u>Συγγραφή</u> • Βαθμός πολυπλοκότητας του θέματος. • Βαθμός πρωτοτυπίας στην ανάλυση. Ανάπτυξη ίδιων σκέψεων/εργαλείων. • Τεκμηρίωση και ενεργητική εξαγωγή συμπερασμάτων. • Εγκυρότητα των Πηγών των Δεδομένων/ Ποιότητα Δεδομένων /ΠοσότηταΔεδομένων. • Σαφήνεια στην περιγραφή των θεωριών, μεθόδων και εργαλείων πουχρησιμοποιήθηκαν. Εγκυρότητα μεθόδων ανάλυσης. • Ποιότητα επιχειρηματολογίας • Θεωρητική επάρκεια και / ή σχέση με την πράξη (εφαρμοσιμότητα). • Ποσότητα έργου (effort).	1-50 %
<u>Πληρότητα διερεύνησης και αξιοποίηση της διεθνούς βιβλιογραφίας.</u>	1-10 %
<u>Παρουσίαση έντυπης μορφής.</u> • Δομή της ΠΕ (οργάνωση σε κεφάλαια, εισαγωγική ενότητα). • Γλώσσα, συνοχή κειμένου, επιστημονική γραφή κ.λπ. • Επιμέλεια και εμφάνιση.	1-15 %
<u>Προφορική παρουσίαση και εξέταση.</u> • Επικοινωνιακή αποτελεσματικότητα της προφορικής υποστήριξης της ΠΕ. • Κατανόηση εννοιών. Γνώση του αντικειμένου της ΠΕ.	1-10 %

Κριτήρια αξιολόγησης
ΠΕ με τη μορφή Ερευνητικού/καλλιτεχνικού Έργου

Κριτήριο	Βαθμολογία ανά κριτήριο
<u>Ερευνητικό/καλλιτεχνικό έργο</u> • Ευρηματικότητα – Πρωτοτυπία - Πειραματισμός σε νέα σχεδιαστικάπλαίσια • Διαδικασία και Μέθοδοι σχεδιαστικής έρευνας (ιδέα-concept, πρακτικές που εμπλέκονται στην παραγωγή του έργου) • Αισθητικό αποτέλεσμα και επίπεδο σχεδιαστικής ικανότητας • Αντίληψη και ενσωμάτωση αναφορών από ιστορικά και σύγχρονα παραδείγματα καλλιτεχνικής παραγωγής. • Τεχνική αρτιότητα έργου.	1-50 %

<u>Θεωρητικό υποστηρικτικό δοκίμιο</u> • Οργάνωση μελέτης και σαφής διατύπωση του θέματος, στοχοθεσίαςτου Ερευνητικού/καλλιτεχνικού Έργου και πρακτικών υλοποίησης. • Περιγραφή των θεωριών, μεθόδων και εργαλείων υλοποίησης του έργου • Τεκμηρίωση σύλληψης της ιδέας του έργου και ανάλυση του σχεδιασμού του. • Συσχέτιση στόχων με συμπεράσματα. • Πληρότητα διερεύνησης και αξιοποίηση της διεθνούς βιβλιογραφίας και επαρκής παρουσίαση βασικών θέσεων της βιβλιογραφίας. • Πληρότητα διερεύνησης και αξιοποίηση συσχετίσεων με κατάλληλα παραδείγματα από τον χώρο της τέχνης. • Ικανότητα κριτικού και ερμηνευτικού λόγου για τη διαδικασία παραγωγής του ερευνητικού/καλλιτεχνικού έργου.	1-25 %
<u>Παρουσίαση έντυπης μορφής του</u> <u>Θεωρητικού υποστηρικτικού δοκιμίου</u> • Δομή (οργάνωση σε Κεφάλαια, εισαγωγική ενότητα). • Γλώσσα, συνοχή κειμένου, επιστημονική γραφή κ.λπ. • Επιμέλεια και εμφάνιση.	1-5 %
<u>Προφορική παρουσίαση και εξέταση</u> • Επικοινωνιακή αποτελεσματικότητα της προφορικής υποστήριξης της ΠΕ. • Κατανόηση εννοιών. Γνώση του αντικειμένου της ΠΕ.	1-10 %
<u>Παρουσίαση σε φυσικό χώρο (Πτυχιακή Έκθεση)</u> • Επικοινωνιακή αποτελεσματικότητα της παρουσίασης του έργου • Ευρηματικότητα ως προς το σχεδιασμό και την αξιοποίηση του • εγκαταστασιακού χώρου	1-10 %

6. Οδηγίες Συγγραφής Πτυχιακής Εργασίας

Η γλώσσα συγγραφής της ΠΕ ορίζεται κατόπιν συνεννόησης με τους/τις επιβλέποντες/επιβλέπουσες.

Θα πρέπει να γίνεται αναφορά εντός του κειμένου στις πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση της πληροφορίας. Οι πηγές πρέπει να αναφέρονται τόσο εντός του κειμένου (παραπομπές), όσο και στο τέλος της εργασίας, ως βιβλιογραφία. Αυτό επιτρέπει στον αναγνώστη να ψάξει στις πηγές για περισσότερες πληροφορίες, ενώ ταυτοχρόνως αποφεύγεται το ενδεχόμενο να θεωρηθεί λογοκλοπή η αναφορά και αναγνωρίζεται η δουλειά των συγγραφέων των πηγών.

Θα πρέπει να γίνεται ει το δυνατόν παράφραση της πληροφορίας που περιέχουν οι πηγές και όχι αυτολεξεί χρήση του αρχικού κειμένου. Εφόσον χρησιμοποιηθούν (μικρά) αποσπάσματα, αυτολεξεί, από έργο τρίτων, αυτό θα πρέπει να γίνεται εντός εισαγωγικών, και μόνο εάν το νόημα των φράσεων είναι τέτοιο που δε μπορεί να γίνει παράφραση (ρητό, ορισμός κ.λπ.).

Αναλυτικότερα, σχετικά με τη λογοκλοπή, ο Κώδικας Δεοντολογίας του ΠΘ αναφέρει: «Η αναπαραγωγή ολόκληρου ή τμημάτων πνευματικών έργων τρίτων προσώπων (βιβλίων, άρθρων, εργασιών, κ.λπ.) καθώς και η μετάφραση, η διασκευή, η παραποίηση ή απομίμησή τους, χωρίς την άδεια του δημιουργού τους, απαγορεύεται από το νόμο, ανεξάρτητα από τη μορφή με την οποία αυτή γίνεται (έντυπη, ηλεκτρονική, φωτογραφική, κ.λπ.) και συνιστά αστικό και ποινικό αδίκημα, συνάμα δε

και σοβαρή πειθαρχική παράβαση.” ενώ “Λογοκλοπή είναι η ενσωμάτωση σε έργο ιδεών, αποσπασμάτων ή και μεμονωμένων φράσεων έργου τρίτου προσώπου, χωρίς αναφορά της σχετικής πηγής. Μολονότι η λογοκλοπή μπορεί υπό ορισμένες περιστάσεις να μη συνιστά παραβίαση της νομοθεσίας περί πνευματικής ιδιοκτησίας εν στενή εννοία, συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα, ιδιαίτερα όταν διαπράττεται από μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας και απαντάται σε έργα που εμφανίζονται ως πρωτότυπα έργα του συγγραφέα τους».

Ειδικότερα για την εκπόνηση εργασιών από τους φοιτητές ο Κώδικας αναφέρει ότι: «Η λογοκλοπή είτε η ευθεία παραβίαση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από το πλέγμα των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας, όπως αυτές ορίζονται παραπάνω στον παρόντα Κανονισμό, συνιστούν σοβαρές πειθαρχικές παραβάσεις και για τους φοιτητές και φοιτήτριες. Ιδίως απαγορεύεται:

● Η χρησιμοποίηση των πνευματικών δημιουργημάτων τρίτων προσώπων και η εμφάνισή τους ως προσωπικών δημιουργημάτων του φοιτητή, προκειμένης της εκπλήρώσεως των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει στο πλαίσιο της διδακτικής ή ερευνητικής διαδικασίας.
● Η υποβολή εργασιών που έχουν εκπονηθεί σε συνεργασία με άλλους φοιτητές ως προϊόντων αποκλειστικά ατομικής εργασίας ενός φοιτητή.
● Η επανυποβολή εργασίας, εν όλω ή εν μέρει, που εκπονήθηκε για τις ανάγκες άλλης διδακτικής ή ερευνητικής διαδικασίας, για την εκπλήρωση υποχρεώσεων που ο φοιτητής έχει αναλάβει στο πλαίσιο ορισμένης τέτοιας νέας διαδικασίας».

(α) Γενικές Προδιαγραφές

Για την συγγραφή της ΠΕ θα πρέπει να ακολουθούνται οι παρακάτω οδηγίες:

- Έκταση εκπόνησης θεωρητικής εργασίας: από 5000 έως 6000–λέξεις, εκτός βιβλιογραφίας και υποσημειώσεων.

- Για την περίπτωση ΠΕ παραγωγής ερευνητικού/καλλιτεχνικού έργου, έκταση θεωρητικού υποστηρικτικού δοκιμίου: από 3000 έως 4000 λέξεις, εκτός βιβλιογραφίας και υποσημειώσεων.

- Παρουσίαση: λευκό χαρτί, μέγεθος φύλλου Α4, εκτύπωση από τη μια πλευρά του φύλλου

- Εξώφυλλο
- Διάστιχο: 1,5 γραμμές

- Στοίχιση: Πλήρης (justify)

- Είδος και μέγεθος γραμματοσειράς:
    - κυρίως κείμενο: Times New Roman ή Arial, μέγεθος 12
    - τίτλοι: Times New Roman ή Arial, , Έντονη γραφή (bold)
    - αρίθμηση τίτλων: λίστα, μορφή: 1, 1.1, 1.1.1, κ.λπ.
    - τίτλος πίνακα: Times New Roman ή Arial, μέγεθος 10, μονό διάστιχο. Ο πίνακας ακολουθείτον τίτλο
    - τίτλος σχήματος, διαγράμματος και εικόνας: Times New Roman ή Arial, μέγεθος 10, μονό διάστιχο. Ο τίτλος της εικόνας ή του σχήματος γράφεται κάτω από την εικόνα ή το διάγραμμα ή το σχήμα

- Αρίθμηση σελίδων:

    - στο κάτω μέρος της σελίδας, στο κέντρο
    - με λατινικούς αριθμούς έως την εισαγωγή και με κανονικούς αριθμούς από την Εισαγωγήέως την τελευταία σελίδα της βιβλιογραφίας.

- Βιβλιοδεσία: δέσιμο όπως θερμοκόλληση (όχι σπιράλ)

(β) Δομή

Το κείμενο της ΠΕ θα πρέπει να περιλαμβάνει τις παρακάτω ενότητες (με τη σειρά που αναγράφονται,όπως αναλύονται στο Υπόδειγμα):

- Τίτλος (**ελληνικά και αγγλικά**): Η σελίδα τίτλου περιλαμβάνει: Ίδρυμα / Σχολή / Τμήμα, Τίτλο εργασίας, Ονοματεπώνυμο φοιτήτριας/φοιτητή, Ονοματεπώνυμο επιβλέποντος και συνεπιβλέποντος διδακτικού προσωπικού, Τόπο και χρόνο έκδοσης
- (σελίδα με) Ευχαριστίες ή αφιερώσεις
- Περίληψη έως 250 λέξεις, στα ελληνικά και αγγλικά η οποία περιγράφει συνοπτικά το αντικείμενο της ΠΕ (σκοπός, μεθοδολογία, αποτελέσματα, συμπεράσματα)
- Λέξεις κλειδιά, που δε συμπεριλαμβάνονται στο τίτλο (στο τέλος της Περίληψης)
- Υπεύθυνη Δήλωση: Το παρακάτω κείμενο υπογράφεται από τον/τη φοιτητή/φοιτήτρια που εκπόνησε την ΠΕ
- «*Βεβαιώνω ότι είμαι συγγραφέας αυτής της πτυχιακής εργασίας, η οποία εκπονήθηκε σύμφωνα με τον Κανονισμό Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας του ΤΠΔΜΒ*»
- Πίνακας περιεχομένων: Αναφέρονται οι τίτλοι των κεφαλαίων και υποκεφαλαίων της εργασίας και γίνεται αναφορά στις σχετικές σελίδες
- Κατάλογος Εικόνων/Φωτογραφίες (προαιρετικά)
- Κατάλογος Πινάκων (προαιρετικά)
- Κατάλογος Συντομογραφιών (προαιρετικά)
- Εισαγωγή η οποία έχει σαν σκοπό να κατατοπίσει τον αναγνώστη και την αναγνώστρια για τα κύρια σημεία και το στόχο της εργασίας και περιλαμβάνει τα εξής:
    - Το αντικείμενο της εργασίας και το επιστημονικό πεδίο στο οποίο αυτό εντάσσεται. Απαραίτητη είναι η αναφορά σε προϋπάρχουσες σχετικές εργασίες και έρευνες καθώς και η κριτική προσέγγιση αυτών, έτσι ώστε να καταφανούν αφενός οι λόγοι επιλογής του θέματος, αφετέρου η αναγκαιότητα υλοποίησης της συγκεκριμένης εργασίας (καλύπτει κάποιο κενό στη σχετική βιβλιογραφία, είναι εντελώς πρωτότυπη, κλπ).
    - Τον στόχο της εργασίας
    - Τη μεθοδολογία της εργασίας. Γίνεται αναφορά στις μεθοδολογικές αρχές και στις χρησιμοποιούμενες μεθόδους (π.χ. βιβλιογραφική έρευνα, ερωτηματολόγια, μελέτες περίπτωσης, πειράματα, συνεντεύξεις, κλπ), καθώς και στα επί μέρους θέματα που θα αναπτυχθούν στα κεφάλαια που αποτελούν το κύριο μέρος της εργασίας.
    - Ορισμούς των κυριότερων όρων.
- Κυρίως σώμα της εργασίας στο οποίο αναπτύσσεται το θέμα σε επιμέρους κεφάλαια, ο αριθμός και η δομή των οποίων εξαρτάται από το αντικείμενο της εργασίας τα κεφάλαια εστιάζουν σε συγκεκριμένα σημεία, που είναι αναγκαία για την άρτια και πλήρη προσέγγιση του θέματος. Περιλαμβάνει την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας που στοχεύει στην αναφορά, κριτική επεξεργασία και συνθετική θεώρηση των διαθέσιμων θεωρητικών και ερευνητικών δεδομένων, την ανάλυση της μεθοδολογίας της έρευνας που διεξήχθη και την ανάλυση των δεδομένων και των στοιχείων που έχουν συγκεντρωθεί.
- Συμπεράσματα στο οποίο παρουσιάζονται τα βασικά σημεία και τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τα αποτελέσματα των κεφαλαίων του κυρίως σώματος της εργασίας. Επιπλέον, είναι δυνατόν να διατυπωθούν προτάσεις για ενδεχόμενες μελλοντικές εργασίες και συμπληρωματικές έρευνες στη συγκεκριμένη θεματική περιοχή.

(γ) Βιβλιογραφία

Ο τρόπος παράθεσης της Βιβλιογραφίας θα γίνεται κατόπιν συνεννόησης με τον/την επιβλέποντα/επιβλέπουσα. Θα πρέπει να ακολουθηθεί ένα σύστημα Βιβλιογραφικών αναφορών σε όλη την εργασία (πχ APA, Chicago κ.α.) και να τηρηθεί το ίδιο σε όλη την εργασία.

(δ) Επιτόπια Έρευνα

Σε περίπτωση που η ΠΕ περιλαμβάνει επιτόπια έρευνα στο πεδίο (συνεντεύξεις, παρατήρηση, κλπ)

ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να συμβουλευτεί αντίστοιχους οδηγούς ανθρωπολογικών ενώσεων (πχ. https://www.theasa.org/ethics/ethnav/six) όσον αφορά ζητήματα προστασίας πληροφορητών και ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων κάνοντας σ΄αυτά συγκεκριμένη και σαφή αναφορά στο σώμα της πτυχιακής.

7. Οδηγός προφορικής παρουσίασης Πτυχιακής Εργασίας

Η διάρκεια παρουσίασης της ΠΕ δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 10 λεπτά (ενδεικτικά 10 διαφάνειες).

Το αρχείο θα πρέπει να είναι τύπου Microsoft Power Point (αρχείο .ppt ή .pptx) και να υπάρχει αντίγραφοσε μορφή αρχείου pdf. Η γραμματοσειρά να μην έχει μέγεθος μικρότερο από 24. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στον συνδυασμό χρωμάτων, φόντου και γραμματοσειράς (για λόγους ευκρίνειας). Το αρχείο θα πρέπει να παραδίδεται τουλάχιστον 20 λεπτά πριν την έναρξη της ημερίδας. Ενδεικτικά η παρουσίαση θα πρέπει να περιλαμβάνει **ενδεικτικά**:

Διαφάνεια	**Περιεχόμενο**
1	Λογότυπο ΠΘ, τίτλο Σχολής-Τμήματος, Εργαστήριο εκπόνησης, τίτλο εργασίας, όνομαφοιτητή/φοιτήτριας και όνομα επιβλέποντα/επιβλέπουσας
2-3	παρουσίαση του Ερευνητικού Θέματος
4-6	Μέθοδοι
7-12	Αποτελέσματα
13-14	Συζήτηση-Συμπεράσματα

Γενικές οδηγίες:
• Να προσδιορίζετε με σαφήνεια το θέμα με το οποίο θα ασχοληθείτε και να διερευνάτε και αναπτύσσετε με πληρότητα όλες τις βασικές αλλά και δευτερεύουσες πτυχές του, εστιάζοντας συνεχώς στα σημεία-κλειδιά.
• Να αντιμετωπίζετε με κριτικό και συνθετικό πνεύμα τη χρησιμοποιούμενη βιβλιογραφία.
• Να τεκμηριώνετε τις απόψεις και την επιχειρηματολογία σας.
• Να δομείτε το υλικό σας κατά τρόπον ώστε να χαρακτηρίζεται από λογική, συνέπεια και εσωτερική συνοχή.
• Να ολοκληρώνετε ένα θέμα πριν προχωρήσετε σε άλλη νοηματική ενότητα.
• Να μην αντιγράφετε ποτέ από άλλες πηγές χωρίς να δίνετε τις απαραίτητες βιβλιογραφικές παραπομπές, οι οποίες εισάγονται στο σημείο του κειμένου το οποίο τεκμηριώνουν.
• Να παραπέμπετε σε κάθε περίπτωση που τα στοιχεία σας προέρχονται από άλλες πηγές, ανεξάρτητα από το αν οι απόψεις των άλλων παρατίθενται αυτούσιες ή όχι.
• Όταν οι μεταφράσεις ξενόγλωσσων παραθεμάτων γίνονται από εσάς τους ίδιους, να το επισημαίνετε.

8. Πνευματικά δικαιώματα Πτυχιακής εργασίας και Ζητήματα Ηθικής και Δεοντολογίας

Η ΠΕ αποτελεί προϊόν συνεργασίας του/της φοιτητή/φοιτήτριας και του/της επιβλέποντα/ επιβλέπουσας. Τα φυσικά αυτά πρόσωπα έχουν και τα πνευματικά δικαιώματα στη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της ΠΕ σε επιστημονικά περιοδικά. Στις δημοσιεύσεις αυτές τηρείται η επιστημονική δεοντολογία.

Πριν την έναρξη της, θα πρέπει να εξασφαλιστεί η έγκριση από την «Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας» του Τμήματος. Η αίτηση για την έγκριση της έρευνας από αυτή την επιτροπή πρέπει να συνοδεύεται από μια πρόταση της έρευνας, όπου θα περιγράφεται συνοπτικά ο σκοπός της, ο τρόπος με τον οποίο συμμορφώνεται σε κανονισμούς περί προσωπικών δεδομένων και το πως θα προβεί στην προστασία πληροφορητών (πχ. https://www.americananthro.org/ethics-and-methods) και το βασικό υπόβαθρο της βιβλιογραφίας στην οποία στηρίζεται, καθώς και ένα έντυπο συναίνεσης για συμμετοχή στην έρευνα πουπροορίζεται να συμπληρώσουν οι συμμετέχοντες σε

περίπτωση συνεντεύξεων και επιτόπιας έρευνας.

9. Λογοκλοπή

Οι φοιτητές/φοιτήτριες αναλαμβάνουν την ευθύνη να μην υποπέσουν στο παράπτωμα της λογοκλοπής. Εφόσον διαπιστωθεί λογοκλοπή κινούνται οι προβλεπόμενες πειθαρχικές διαδικασίες που προβλέπονται στον κανονισμό του Ιδρύματος. Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης -δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της υποψηφίου/ας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος η οποία να οδηγεί στην υποχρέωση της εκ νέου εκπόνησης της ΠΕ.

Οι ΠΕ υπόκεινται και σε ηλεκτρονικό έλεγχο λογοκλοπής από τον/τη διδάσκοντα/διδάσκουσα. Σημειώνεται ότι για το σκοπό αυτό χρησιμοποιούνται εξειδικευμένα πληροφοριακά συστήματα που διατίθενται από τη Βιβλιοθήκη του Π.Θ., όπως φαίνεται στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://www.turnitin.com/

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι μέλος ΔΕΠ έχει διαπράξει λογοκλοπή, παραπέμπεται από τον/την Πρόεδρο του Τμήματος στην Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας του Ιδρύματος, η οποία συνεδριάζει και εξετάζει τα σχετικά στοιχεία και αποφαίνεται με ειδική εισήγηση στις αντίστοιχες διοικητικές υπηρεσίες του Π.Θ.